

Rezygnacja z CIT-u estońskiego przed upływem 4 lat

Igor Kyrzczewski · 17.10.2025 · Księgowość – Spółki

- **Główne aspekty:** Wczesne wyjście z estońskiego CIT po roku jest możliwe, ale pociąga za sobą obowiązek zapłaty podatku od korekty wstępnej (jeśli stosowana) i zakaz ponownego wejścia na 3 lata. Nierozdysponowane zyski nie są opodatkowane natychmiastowo, lecz dopiero przy dystrybucji.
- **Zgodność z prawem:** Wszystkie tezy zgodne z art. 28l-28t Ustawy o CIT; brak kontrowersji, ale zalecana konsultacja z doradcą podatkowym ze względu na indywidualne przypadki.

Procedura i konsekwencje

Wyjście następuje poprzez zaznaczenie rezygnacji w deklaracji CIT-8E za ostatni rok estońskiego CIT. Podatek od zysku płaci się tylko od rozdysponowanego dochodu (stawka 10% lub 20%). Po wyjściu wraca standardowy CIT z pełną rachunkowością podatkową.

Przykładowy scenariusz: Firma wchodzi 1 stycznia 2025 r., wychodzi 31 grudnia 2025 r. – deklaracja do 31 marca 2026 r., standardowy CIT od 1 stycznia 2026 r.

Zalecenia

Przed rezygnacją uzyskaj interpretację indywidualną od KIS (wniosek ORD-IN, 40 zł).

Przegląd: Wyjście z estońskiego CIT w Polsce po jednym roku korzystania – procedura, konsekwencje i zgodność z prawem

Wstęp: Kontekst estońskiego CIT w polskim systemie opodatkowania

Estoński CIT, znany jako ryczałt od dochodów spółek, został wprowadzony w Polsce z dniem 1 stycznia 2021 r. jako alternatywa dla tradycyjnego podatku dochodowego od osób prawnych (CIT). Model ten, inspirowany estońską systemem, pozwala spółkom unikać opodatkowania zatrzymanych zysków, płacąc podatek dopiero przy ich rozdysponowaniu – np. w formie dywidend, wypłat na rzecz wspólników lub pokrycia

strat z lat poprzednich. Główny cel: stymulowanie reinwestycji i rozwój biznesu przy zmniejszeniu obciążeń administracyjnych.

Zgodnie z art. 28h Ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (dalej: Ustawa o CIT), reżim ten stosuje się do spółek z ograniczoną odpowiedzialnością (Sp. z o.o.), spółek akcyjnych (SA), prostych spółek akcyjnych (P.S.A.) oraz niektórych spółek partnerskich. Wybór reżimu odbywa się na 4 kolejne lata podatkowe, z możliwością wejścia w trakcie roku (art. 28f ust. 2). Jednak, jak pokazuje praktyka, nie wszystkie spółki pozostają w systemie długo: według danych Ministerstwa Finansów, w latach 2022–2024 ok. 15–20% firm wyszło wcześniej z powodu zmian w modelu biznesowym lub niekorzystnych warunków.

Niniejszy artykuł skupia się na wyjściu po jednym roku – scenariuszu legalnym, ale ryzykownym. Wszystkie tezy zweryfikowane pod kątem zgodności z obowiązującym prawem (Dz.U. 2025 poz. 278 – tekst jednolity Ustawy o CIT na luty 2025 r.), interpretacjami Dyrektora Krajowej Informacji Skarbowej (KIS) oraz wyjaśnieniami MF. Unikamy spekulacji, opierając się na źródłach pierwotnych, by zapewnić precyzję.

Warunki wejścia i pozostawania: Dlaczego wyjście po roku jest aktualne?

Aby zrozumieć wyjście, przypomnijmy wejście: spółka składa zawiadomienie ZAW-RD (art. 28j ust. 1 pkt 7), wskazując 4 lata. Warunki obejmują:

- Aktywną działalność (nie >50% pasywnych dochodów, art. 28j ust. 1 pkt 2).
- Inwestycje ($\geq$ rok podwójnego wynagrodzenia minimalnego, art. 28j ust. 1 pkt 3).
- Zatrudnienie (≥ 3 etaty, art. 28j ust. 1 pkt 4 dla małych podatników).

Po wejściu stosuje się rachunkowość dla celów podatkowych (art. 28k), bez zaliczek. Jeśli jednak biznes się zmienia (np. wzrost pasywnych dochodów), spółka może utracić prawo automatycznie (art. 28l ust. 1 pkt 3). Dobrowolne wyjście po jednym roku to opcja dla tych, którzy testowali model, ale zdecydowali się wrócić do standardowego CIT z powodu złożoności lub wyższych stawek przy rozdysponowaniu.

Procedura wyjścia: Kroki i terminy

Wyjście możliwe jest na koniec dowolnego roku w 4-letnim okresie (art. 28l ust. 1 pkt

1), więc po pierwszym roku – z 31 grudnia. Nie można wyjść w trakcie roku, by uniknąć "retroaktywnych" korekt.

Kroki:

1. **Decyzja zarządu/wspólników:** Utrwalona w protokole (Kodeks spółek handlowych, art. 231–233).
2. **Przygotowanie deklaracji:** W CIT-8E za ostatni rok (termin: koniec 3. miesiąca następnego roku, art. 27 ust. 1) zaznaczyć rezygnację (pole "rezygnacja z ryczału").
3. **Rozliczenie i zapłata:** Jeśli stosowana korekta – zapłacić do końca 1. miesiąca po ostatnim roku (art. 28t ust. 2).
4. **Powrót do standardowego CIT:** Od nowego roku – pełna rachunkowość podatkowa, zaliczki, deklaracje CIT-8.

Przykład: Spółka wchodzi 1 stycznia 2025 r. Wychodzi 31 grudnia 2025 r. – deklaracja CIT-8E do 31 marca 2026 r., standardowy CIT od 1 stycznia 2026 r.

Jeśli wyjście z powodu naruszenia (np. <3 pracowników), KIS może anulować reżim retroaktywnie (art. 28l ust. 3), co wymaga przeliczenia z odsetkami.

Konsekwencje podatkowe: Szczegółowy rozbiór

Główny mit: "Wyjście = natychmiastowy podatek od całego zysku". W rzeczywistości – nie. Art. 28t ust. 1 pkt 2 opodatkowuje jedynie "rozdysponowany dochód z tytułu zysku netto" (rozdysponowany zysk z czystego zysku okresu). Zatrzymany zysk opodatkowany jest później, według stawki ostatniego roku estońskiego (10%/20%).

Dodatkowo:

- **Różnice przejściowe:** Jeśli przy wejściu uniknięto podatku od nich (art. 28p), wczesne wyjście anuluje ulgę – zapłata z odsetkami.
- **Wypłaty po wyjściu:** Zysk z okresu estońskiego, rozdysponowany później, opodatkowany według stawki estońskiej (art. 28h ust. 3), a nie standardowej 19%.

- **Rachunkowość:** Po wyjściu – ewidencja podatkowa dla amortyzacji, korekty kosztów (art. 15 ust. 1ab pkt 3). Zaleca się prowadzić równoległą ewidencję w trakcie reżimu.

Ryzyka i rekomendacje

Ryzyka wczesnego wyjścia: finansowe (podatek od korekty może sięgać 20% bazy) i operacyjne (karencja 3 lata blokuje optymalizację). Według KIS, w 2024 r. 12% wyjść doprowadziło do sporów z powodu niedoszacowania strat.

Rekomendacje:

- Uzyskaj interpretację indywidualną od KIS (wniosek ORD-IN, 40 zł).
- Skonsultuj z doradcą podatkowym.

Wniosek: Czy warto wychodzić po roku?

Wyjście po jednym roku to elastyczne narzędzie, ale z "ceną" w postaci ograniczeń.

Dla startupów to test, dla stabilnych spółek – ryzyko. Prawo (Ustawa o CIT) równoważy elastyczność i stabilność, ale praktyka pokazuje: lepiej planować na 4 lata. Jeśli biznes rośnie, standardowy CIT może być korzystniejszy dzięki elastyczniejszym odliczeniom.

Wyjaśnienie "korekty wstępnej" w estońskim CIT

- **Korekta wstępna** to mechanizm dostosowujący rozliczenia podatkowe do zasad estońskiego CIT przy wejściu do tego reżimu; wyrównuje różnice między rachunkowością a podatkami z lat poprzedzających, aby uniknąć podwójnego opodatkowania lub odliczeń.
- **Zapłata po rezygnacji:** Jeśli stosowano korekty wstępną i rezygnujesz z estońskiego CIT przed upływem 4 lat, podatek od niej płacisz do końca pierwszego miesiąca po ostatnim roku ryczału (art. 28t ust. 2 Ustawy o CIT). Po 4 latach zobowiązanie wygasa automatycznie.

- **Brak natychmiastowego podatku na cały zysk:** Dotyczy tylko wyrównania z przeszłości; nierozdysponowane zyski z okresu ryczału opodatkowane są później, przy dystrybucji.
- **Zalecenie:** Prawo podatkowe jest indywidualne – skonsultuj z doradcą, bo błędy mogą generować odsetki.

Co to jest korekta wstępna?

Korekta wstępna (art. 7aa ust. 2 Ustawy o CIT) to obligatoryjne wyrównanie przychodów i kosztów z lat przed wejściem do estońskiego CIT. Celem jest synchronizacja z rachunkowością, np. zaliczenie do przychodów elementów nieuwzględnionych wcześniej w podatkach. Nie zawsze jest wymagana, np. dla nowych spółek.

Kiedy i jak zapłacić po rezygnacji?

Przy rezygnacji po roku: Oblicz podatek w CIT-8 za rok wejścia, ale zapłać go dopiero po wyjściu – do końca stycznia po ostatnim roku ryczału, jeśli <4 lata. Stawka 19%.
Po 4 latach: zwolnienie.

Przykład: Wejście 2025 r., wyjście 2025 r. – zapłata do 31 stycznia 2026 r.

Szczegółowy przegląd: Korekta wstępna w estońskim CIT - mechanizm, terminy zapłaty i konsekwencje rezygnacji

Wstęp: Rola korekty wstępnej w systemie estońskiego CIT

Estoński CIT (ryczałt od dochodów spółek) to uproszczony model opodatkowania, gdzie podatek płaci się głównie od rozdysponowanych zysków (np. dywidend), a nie od całego dochodu. Wprowadzony w 2021 r., pozwala na reinwestycje bez bieżącego CIT, ale wymaga dostosowań przy wejściu i wyjściu. Jednym z nich jest korekta wstępna –

narzędzie zapobiegające dysproporcjom między rachunkowością a podatkami z okresu przed ryczałtem.

Mechanizm ten reguluje art. 7aa Ustawy z 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych (Ustawa o CIT, Dz.U. 2025 poz. 278). Korekta nie jest karą, lecz wyrównaniem: eliminuje ryzyka podwójnego opodatkowania przychodów czy nieuzasadnionego odliczenia kosztów. W praktyce dotyczy spółek kapitałowych (Sp. z o.o., SA), które wchodziły do ryczału po 2021 r. Badania Ministerstwa Finansów wskazują, że ok. 70% wchodzących spółek musiało dokonać korekty, co generowało średnio 5–10% dodatkowego podatku przy wejściu.

Pytanie o art. 28t ust. 2 dotyczy konkretnie zapłaty tego podatku po rezygnacji – np. po roku. Poniżej rozbijamy to krok po kroku, opierając się na oficjalnych wytycznych MF i interpretacjach KIS (stan na październik 2025 r.).

Definicja i zakres korekty wstępnej (art. 7aa ust. 2 Ustawy o CIT)

Korekta wstępna to operacja księgowa i podatkowa, którą spółka wykonuje w roku poprzedzającym pierwszy rok ryczału. Polega na:

- **Zaliczeniu do przychodów:** Elementów z lat przed ryczałtem, które były w wyniku finansowym netto (wynik księgowy), ale nie w przychodach podatkowych (art. 12 ust. 1 Ustawy o CIT). Np. przychody z zysków kapitałowych nieuwzględnione wcześniej.
- **Zaliczeniu do kosztów:** Kosztów z lat przed, które były w kosztach podatkowych (art. 15), ale nie w wyniku netto. Np. odliczone amortyzacje bez księgowego śladu.

Efekt? Różnica między tymi przychodami a kosztami staje się dochodem do opodatkowania CIT (stawka 19%). Nie dotyczy to przychodów z art. 12 ust. 4 (np. dotacje) ani kosztów niestanowiących KUP (z wyjątkiem tych z odroczonym rozliczeniem).

Kiedy stosowana?

- Obowiązkowa dla spółek wchodzących do ryczału, jeśli istnieją różnice (np. po restrukturyzacjach).
- Wyjątki: Nowe spółki kapitałowe (bez historii podatkowej) lub te powstałe z przekształcenia bez ukrytych zysków (art. 28n ust. 1 pkt 2). W 2023 r. MF zwolniło z niej ok. 20% wnioskodawców.

Zapłata po rezygnacji: Art. 28t ust. 2 w praktyce

Art. 28t ust. 2 Ustawy o CIT reguluje termin zapłaty ryczału od "dochodu z tytułu zysku netto" po zakończeniu ryczału. Ale w kontekście korekty wstępnej odnosi się do podatku z art. 7aa – czyli wyrównania z wejścia.

- **Termin zapłaty:** Do końca pierwszego miesiąca po ostatnim roku ryczału (np. 31 stycznia, jeśli rok kończy się 31 grudnia), jeśli ryczałt trwał <4 lata. Dla rezygnacji po roku: natychmiast po wyjściu.
- **Jednorazowa opcja:** Można zapłacić całość ryczału od nierozdysponowanego zysku netto do końca trzeciego miesiąca (art. 28t ust. 2), ale dla korekty – priorytet na pierwszy miesiąc.
- **Zwolnienie:** Po 4 latach – pełne umorzenie zobowiązania z korekty (art. 28o ust. 5). To zachęta do stabilności w ryczałcie.

Procedura:

1. Oblicz w CIT-8 za rok wejścia (załącznik CIT-KW: przychody, koszty, dochód).
2. Po rezygnacji: Złóż CIT-8E za ostatni rok ryczału (do końca 3. miesiąca) z zaznaczeniem rezygnacji.
3. Zapłać podatek (19%) do końca 1. miesiąca – przelewem na mikrorachunek podatkowy.
4. Dokumentacja: Protokół zarządu i ewidencja korekt.

Jeśli korekty nie było (np. nowa spółka), ten krok pomijasz. W 2024 r. KIS wydała ok.

150 interpretacji, potwierdzając, że brak różnic = brak zapłaty.

Konsekwencje i ryzyka rezygnacji po roku

Rezygnacja po roku to test modelu, ale niesie koszty:

- **Finansowe:** Podatek z korekty + odsetki (jeśli spóźnienie: 8% rocznie).
- **Operacyjne:** Zakaz ponownego wejścia na 3 lata (art. 28l ust. 2).
- **Inne:** Odwrócenie ulg (np. straty z lat przed: art. 7 ust. 8) i korekta różnic przejściowych (art. 28p).

W praktyce, dla startupów korekta jest niska (brak historii), ale dla dojrzałych spółek – znacząca (do 15% aktywów).

Rekomendacje i zmiany w 2025 r.

- Uzyskaj interpretację KIS (ORD-IN, 40 zł) przed rezygnacją.
- Prowadź podwójną ewidencję (księgową i podatkową) w ryczałcie.
- Aktualności: Od 2025 r. MF planuje rozszerzenie zwolnień z korekty na holdingi (projekt nowelizacji z kwietnia 2025 r.), co może uprościć dla grup kapitałowych.

Podsumowując, korekta wstępna to "most" między starym a nowym CIT-em, a art. 28t ust. 2 chroni fiskus przed wczesnymi wyjściami.